

Dečernik

Leto II. (IX.), štev. 50

Maribor, četrtek 1. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Eksodus Kmečko-demokratske koalicije

NOVI VIHARNI PRIZORI V SKUP ŠČINI. — OKLOFUTANI ŠEF SKUPŠČINSKE POLICIJE. — RADIČ V AVDIJENCI. — VLADNI VOHUNI PRED POSLANSKIMI KLUBI.

Razprava o škandaloznih razmerah v Glavnjači, ki se je končala večeraj popoldne in brutalni nastop vladne večine, ki je hotela z dejansko silo ustrahovati manjšino, sta ustvarila v skupščini skoro nepremostljiv prepad med združeno opozicijo in vladno večino. Skrajna napetost se je še poostрила, ko je večina izključila predsednika Kmečko-demokratske koalicije, Stjepana Radića, od treh sej, češ da je v svojem govoru žalil tudi kralja. Zaman je Radić protestiral proti svojevredni interpretaciji njegovega govora potom predsednika skupščine dr. Perića. Večina je ostala gluha in je glasovala kompaktno za Radićevo izključenje, ne meneč se za težke in usodne posledice, ki jih more še roditi to njeno postopanje.

Govori zastopnikov Kmečko-demokratske koalicije in srbskih zemljoradnikov so napravili sicer mogočen utis na vse poslance in je bil pod težo dokazov celo notranji minister dr. Korošec sam prisiljen, da je priznal nevzdržne razmere v Glavnjači, ki bijejo v obraz vsemu kulturnemu svetu, toda kljub temu je vladna večina odklonila predlog opozicije, da naj se sestavi sedemčlanska parlamentarna komisija, ki naj bi preiskala obtožbe proti policijskim organom. Večina se je zadovoljila že z dr. Koroščevo obljubo, da bo skušal napraviti remedium, do česar pa seveda ne bo prišlo in tudi ne more priti, dokler se ne izpremeni ves sedanji sistem.

Kmečko-demokratska koalicija je na prvo nasilje večine že reagirala. Že sinoči je namreč v posebnem komiteju energično zavrnila očitke dr. Perića Stjepanu Radiću, češ da je žalil kralja, in obenem v protest proti trosejni izključitvi svojega predsednika sklenila, da Kmečko-demokratska koalicija v celoti za tri dni zapuša parlament, sklepanje o nadaljnjih korakih proti nasilju vlade pa si je pridržala za danes. Splošno je večeraj prevladovalo mnenje, da bodo Hrvati šli do skrajnosti in sploh zapustili skupščino.

BEOGRAD, 1. marca. Tudi današnja seja parlamenta je bila skrajno burna. Vrh tega je napravilo ne samo na vladno temveč tudi na vladno večino silno mučen utis dejstvo, da je Kmečko-demokratska koalicija vsled izključitja Radića korporativno bojkotirala sejo.

Takoj po prečitavanju zapisnika zadnje seje, je zahteval besedo zemljoradnik dr. Tupanjanin, ki je prečital imenom zemljoradnikov sledečo izjavo:

»Predsednik skupščine dr. Ninko Perić je na večerajšnji seji pokazal, da ni predsednik skupščine, temveč le eksponent sedanje vladne večine in izvrševalec njenih ukazov. (Radikali protestirajo.) Večina ve prav dobro, da je Radić že ponovno in dovolj jasno dokazal, da je daleč od tega, da bi rabil o dinastiji kakšne neprimer-

ne izraze. Kljub temu pa skupščinski predsednik ni smatral za potrebno, da bi postopal v smislu poslovnika. Radić je podal že vse drugačne izjave, pa ni bil poklican na odgovornost. Postopanje vlade dokazuje, da zasleduje gotove cilje. (Posl. Kokanović (zemlj.) napram radikalom: »Vi namenoma vlačite kraljevo ime v debato!«) Ugotavljam vrh tega, da je večeraj poštini minister dr. Kocić prvi izzval pretep in grozil poslancu dr. Pernariju, da ga bo oklofutal. Skupščinski predsednik je dobro slišal njegove besede, vendar pa ni dal ministru ukora.

Ko je dr. Perić zagrozil govorniku, da mu bo odvzel besedo, so zemljoradniki dvignili silen hrup. Tolkli so s puli po klopih in pričelo se je divje prekanje. Radikali so dvigali pesti. Posl. Tupanjanin: »Napravili ste že tudi iz skupščine Glavnjačo! Davi sem opazil pred vratmi našega kluba policijskega agenta, ki je skušal prisluškovati, kaj govorimo! Sicer pa to opažamo že približno 20 dni!«

Radikale je ta očitak silno razburil in začelo se je vnovič divje prekanje. Kravali so zavzeli zopet zelo ostre oblike in malo je manjkalo, da ni zopet prišlo do dejanskega obračuna. Predsednik je zaman zvonil, psovke so padale na vse strani. Predsednik je končno odvzel govorniku besedo in prekinil sejo.

Po zopetni otvoritvi je minister Čeda Radović odgovarjal na interpelacije posl. Petejana na radićevu Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu in izjavil, da poslančevi podatki ne odgovarjajo dejstvu, nakar je bila seja zaključena.

Radić v audijenci

BEOGRAD, 1. marca. Kakor je zve del Vaš poročevalec iz zanesljivega vira, bo predsednik KDK, Stjepan Radić, danes ob 3. popoldne, sprejet od kralja v avdienci.

Dopoldne se je vršila seja Kmečko-demokratske koalicije, na kateri se je razpravljalo o možnosti, da KDK sploh za dalj časa zapusti parlament.

Danes se je govorilo v kuloarijskih skupščini, da bo predsednik skupščine najbrže že popoldne preklical izključenje Radića od treh sej.

Oklofutani šef skupščinske policije

BEOGRAD, 1. marca. Ko je danes dopoldne zemljoradniški poslanec dr. Tupanjanin stopil iz svojega kluba, je zapazil pred vrati kluba šefa skupščinske policije Montanija, kako — prisluškova, kaj se pogovarjajo zemljoradniki. To ga je tako razburilo, da je prislomil Montaniju več krepkih zaušnic in ga nato s tako silo sunil v stran, da je odletel Montanij naravnost v zid.

Kmečko-demokratska koalicija je danes sklenila, da postavi pred vrata svojega kluba stalno stražo, da onemogoči vsako prisluškovanje vladnih vohunov.

Zlovešči simptomi

POLOM DANAŠNJE ČLOVEŠKE DRUŽBE. — VZROKI ŠTEVILNIH SAMOMOROV.

Maribor, 1. marca.

Pomlad se bliža, prve marjetice poginjajo po tratah, a novinske rubrike beležijo prve — pomladanske samomore. Je to nekaj posebnega v vrsti uničevanja samega sebe. Baš, ko kaže priroda svojo stvariteljsko moč, se polašča človeka malodušnost. Ko se mu obeta življenje, ga mori obup. Večina teh samomorov gre seveda na rovaš preromantične ljubezni.

Vsekakor mora vplivati na depresivno stanje človeka faza, v kateri se nahaja tačas naša zemlja. Še nedavno so se posmehovali vsakemu vplivu svetovja na človeka. A povsem neumestno. Če vpliva planetarni sistem na zemljo kot snov, zakaj ne bi mogel učinkovati tudi na človeka, na njegova duševnost? Kaj vemo, kakšne prirodne sile še delujejo okrog nas in v nas samih! Zato se nikakor ne zde brez pomena besede, ki jih nemški pesnik Schiller polaga v usta Wallensteinu o vplivu zvezd na človeško usodo. Znanost je sicer izločila iz sebe že mnogo, kar spada v območje vraže, a spoznavanju še dolgo ni kraja. Živimo v dobi izumov, ki smo se nanje že tako privadili, da nas nobena stvar več ne preseneča.

Na žalost moramo ugotoviti, da samomor v ostalih letnih časih niso nič manj redki in da se strahovito množe. Kam nas dovede, ako izgubimo ves zmisel za življenje? Da življenja marsikdo ne ljubi, je umevno; prav tako, da ga mnogi težko prenašajo. A kaj bo, ako ga pričemo prezirati na ta način, da se mu prostovoljno unikamo?

Samomor je star kot človek. A svoje čase so bili taki čini utemeljeni vse drugače kot danes. Včasih si je zadel prostovoljno smrt človek, da reši svojo čast. Da-li jo je s tem rešil, je drugo vprašanje, a vodil ga je pri tem plemenit namen. Sedaj pa se ljudje ugonabljajo, kakor da bi šlo za sport, a ne za življenje.

Nehote se nam vsiljuje vprašanje: kaj je temu vzrok? Kaj je vzrok temu, da se more ljudje sami v tolikem številu in baš v naši dobi? Nesrečna ljubezen in slabe gnotne razmere so tirale ljudi v smrt že odnekad, ne samo danes. Razočaranje, gnus nad življenjem ali stran pred njim, naveličanost ali blaziranost so poglaj že marsikoga v smrt. Tudi razvratno življenje je zakrivilo mnogo samomorov, navadno intelektualno in čustveno visoko razvitih ljudi. Vse to so vzroki, ki ženo ljudi v smrt že dandanes. Čudoviti cinizem in prezir, s katerim gleda danes v smrt samomorilci, pa nas nagiba, da iščemo globljih vzrokov. In najdemo jih v naši dobi sami.

Dobe, kakor jo živimo mi, nastajajo pred ali po velikih polomih človeške družbe. Mi imamo tak polom za seboj. Preživeli smo ga, a za kako ceno? Bali smo se, da bo povojna generacija v fizičnem oziru popolnoma defektna; to se na hvalo ni zgodilo. Trpela pa je duševna plat človeka in bo še dolgo trpela. Idealizem je izginil, materializem najsirovejše vrste je zavladal ne le med razumništvom, temveč še je razpasel med širokimi ljudskimi sloji. Izrul je iz ljudske duše, kar je bilo v njej dobrega in jo napolnil s pohlepom po uživanju. Današnji človek živi le uživanju, rafiniranemu uživanju na račun razbičanih in razdraženih živcev, in se loči od drugih životinj samo po načinu uživanja. Današnji človek živi li-

tro, od dne do dne, a plitvo in površno. Ne smemo tej dobi odrekati velikanskega umstvenega razmaha, ne; napredujemo na vseh poljih. Zanimarili pa smo dušo, srčno kulturo. Posledice tega se poznajo pri vzgoji in po njej pri mladini. Z današnjim rodom se baš ne moremo pohvaliti.

Ta ali oni utegne ugovarjati, da slikamo pretemno. Res, slika je temna, ker predočuje pač temno stvar. Porečete mi: Kako naj živimo tako razvratno, saj nimamo s čim. Nimamo, zato pa iščemo. A ker se dandanes na pošten račun ne da obogateti, krenemo pač na nepošteno pot. O tem vé povedati kriminalna statistika. A če nam zakoni tako pot preprečijo, tedaj pa v roke vrv ali samokres ali strup... Zakon ima respekt pred človeškim življenjem, človek sam ga ne spoštuje!

Že se pojavlja v svetu odpor zoper tako življensko naziranje in sploh zoper tako življenje. Vseposvods nastopajo vidci in misleci, ki zalitevajo poduhovljenje vsega našega dejanja in nehanja, ker nam je sicer neizogiben nov, silnejši polom od sedanjega. Socijologi, zakonodajci in vzgojeslovci imajo pred seboj težko, a vzvišeno nalogo: dati naši dobi novo vsebino, novo silo, novo lice.

Izlečimo bolezen in simptomi izginejo sami! In simptomi te bolezni naše dobe se — samomori.

Buteć

Napoleon III. je poleti 1854 posetil vojno luko Cherbourg, ki so jo ravno popravljali. Neko jutro si je cesar v spremstvu mornariškega ministra ogledoval iz čolna veliko zatvornico, ki so jo gradili po želji ministra, in se med vožnjo zabaval s starim pomorščakom, ki ga je bil imenoval za pristaniškega kapitana. S starim je govoril tudi o veliki zatvornici.

»Po mojem mnenju so tu mnogo denarja vrgli v vodo«, je pripomnil stari pomorec.

»A pravijo«, je odvrnil cesar, »da bo stvar izvrstna.«

»Kdor je to dejal, je bil butec!« je vzkipeł stari.

Tu se je obrnil cesar k ministru in rekel smeje se: »Čujete, gospod vojvoda?«

Mlada žena starega profesorja.

V Lvovu je pred kratkim umrl vseučiliški profesor Anicz, ki se je še nedavno tega poročil z neko 19letno kabaretno plesalko, ki ni bila ravno na dobrem glasu. Vdova je podedovala večje premoženje in ima vrh tega pravico na dosmrtno pokojnino za možem. Navedla je, da je njen mož izvršil samomor. Ker pa so oblasti pričele sumiti, da ga je najbrže ona zastrupila, so jo sedaj aretirale.

Dobro informiran list.

Angleški pisatelj Kipling, avtor svetovnoznanih romanov iz džungle, je nekega jutra v veliko presenečenje čital v časopisu vest o svoji smrti. Vest je sprejel humoristično ter pisal uredništvu sledeče pismo: »Vaš list poroča o moji smrti. Ker ste v splošnem tako dobro informirani, mora biti tudi ta vest resnična. Radi tega prosim, naj se mi list ne pošilja več, ker mi ne more več koristiti.«

Morilska trojica

STRIC MATZ LAŽE TER VALI VSO KRIVDO NA NEČAKA IN LJUBICO.
ŽENO JE ZASTRUPIL S SOLZNIMI OČMI. —

Pošastna igra treh ljudi, ki so umor zasnovali in izvršili: Gottfried Matz, nečak nečaka Jaroscha, stričeva ljubica Ana Götz, ljubici je bila žena na poti, mož nečaka sta pa z zločinom hotela priti do denarja. To je trojica iz življenja, zgubljen in pokvarjen ljudje. Vse grozote pa privabijo mnogo radovednežev. Porotna dvorana je bila tudi drugi dan natlačeno polna.

Dočim nečak in Ana Götz priznavata strašen zločin po motivih in izvedbi, se pa Matz skriva za svojo še nedokazano božjast ter koplji laži nad lažmi in trosi naokrog vsakovrstne fraze. Začel je gostobesedno razlagati vse intimnosti iz svojega zakona; svojega nečaka in so-krivca je orisal kot največjega nepridiprava, ljubici je očital, da se je vlačila z drugimi in ko je začel zopet blattiti svojo pokojno ženo-žrtev strašnega zločina, ga je predsednik prekinil z ogorčenim vzklikom: »Sedaj je pa dosti! Pustite mrtvo v miru! Menda si vendar ne boste domišljali, da ste poštenjak v tej družbi.«

Ana Götz je trdila, da je prigovarjala Matzu edinole k ločitvi zakona, ko ji je pa večkrat govoril, da bo svojo ženo umoril, tega ni vzela za resno. Malo pred zločinom ji je celo predlagal, naj pride ter pomaga ženo zadaviti in obesiti. — Matz je pa ponovno zatrjeval, da ga je Ana nagovarjala k zločinu. Na vprašanje, če je Götzovi obljubil ženitev, je odgovoril tako-le:

»Sprva ne. Nisem je maral, ker je prej dve leti hodila z nekim mesarijem. Ko mi je pa toliko govorila, da me ljubi in da hoče samo tako velikega moža kakor sem jaz, sem se pa omeščal in rekel, da jo vzamem, če bo moja žena privolila v ločitev zakona. Ana mi je celo rekla, da pozna nekega starega gospoda, da bo šla k njemu v službo, potem ga bo pa umorila in oropala. Drugič je zopet dejala, da ima ženitbeno ponudbo od nekega trgovca, da se bo z njim poročila, potem ga bo pa umorila in vzela mene.«

Predsednik: »No — Ana Götz, koga ste pa še hoteli umoriti?«

Ana je skočila pokoncu, dvignila pesti proti Matzu in zaklicala: »Šuft, šuft, prisolim ti jih par!«

Ko se je razjarjena ženska pomirila, je pa Matz nadaljeval s poveličevanjem svoje nedolžnosti. K vsemu so ga drugi zapeljali, on ni niti Ani, niti nečaku predlagal zločina. — »Če ste bili tako dober mož, kako pa je mogel vam nečak pred-

lagati, da bi ženo umorili?« — je vprašal predsednik. »Kaj jaz vem, odkod je vzel smrkavec tako predrznost!« — se je v veliko zabavo poslušalcev odrezal Matz. »Po poroki sem bil v Mariboru in tedaj me je sestra prošila, naj vzamem Hermana k sebi. To je bila moja nesreča. Fant mi je najmanj 20 krat priporočal, naj ženo ubijem.«

»Sedaj nam pa še enkrat povejte, kako ste skušali ženo zastrupiti« — je pozval predsednik obtoženca. — »Skregala sva se in bil sem zelo hud na njo. Hermine (hčerko) sem poslal po četrto vino in v to vino sem spustil prašek. Povedati pa moram, da sem bil zelo razburjen, oči so mi bile solzne.« — »Kaj, s solzami v očeh ste zastrupljali?« — »Da, da! S solznimi očmi« — zatrjuje Matz na predsednikovo vprašanje. Predsednik: »To-rej le enkrat priznate, da ste imeli namen ženo zastrupiti?« — Matz: »O to pa ne! Saj sem od Götzove vede, da to ni strup.« Predsednik vpraša Götzovo: »Ali ste res to rekli Matzu?« Ana Götz: »Od Jaroscha sem vedela, da praški niso strupeni, Matzu pa tega nisem pravila.«

Tako gre naprej: Vsega so krivi drugi, on pa nič in nič. Jarosch je dolgo apatično poslušal, naenkrat se je pa sin razburil, zgrabil najbližji stol in hotel zamahniti proti stricu. Tudi Ana Götz je planila kvišku in kričala nad Matzom: »Pazniki so s težavo napravili red.«

Po zaslišanju obtožencev je prišlo na vrsto nad 20 prič in kot prva 15 letna Matzova hčerka iz prvega zakona. Hči Helena je izpovedala, da se je oče često prepiral z materjo radi denarja. V zadnjem času jo je neprestano nagovarjal, naj proda svojo trgovino, njemu po izročiti denar, da bo lahko poravnal svoje dolgovce pri nekem društvu. Deklica pravi, da je imela pokojno rada, kakor pravo mamo. — Nekatero žensko priče iz hiše, kjer je bil izvršen zločin, so presile, naj odstranijo Matza iz dvorane, češ, da ne morejo govoriti vpričo tega strašnega človeka. Med pričami je tudi brat Ane Götz, gozdar nekje na Gornjem Avstrijskem. Pravi, da se je Matz predstavljal za bivšega nadporočnika in lastnika dveh velikih konditorij. Ko Matz taji, se priča zaničljivo nasmeje.

Zdravniški izvedenci so ugotovili, da sta morala umor izvršiti dva človeka ter da je Matz simulant, ki se je med vojno po bolnišnicah naučil simulirati božjast.

Konec razprave sledi jutri.

Mariborski in dnevi drobiž

Zunanjim naročnikom

Današnji številki smo priložili za zunanje naročnike položnice ter prosimo, da poravnajo naročnino. One, ki imajo naročnino že plačano, prosimo, da izročijo položnico kakemu prijatelju, ki bi list naročil.

Uprava »VEČERNIKA«.

Dr. Trinajstić.

V Voloskem je umrl včeraj znani odvetnik dr. Trinajstić, eden izmed voditeljev hrvatskega naroda v Istri, ki je bil več let tudi poslanec in podpredsednik istrskega deželne zbornice. Velike so njegove zasluge za prepoved istrskega ljudstva, tem večje zato razočaranje nad Italijani, ki so po okupaciji brutalno zatrti vse politično, kulturno in gospodarsko delo istrskih Hrvatov v zadnjih desetletjih. Pokojnik je dosegel starost 72 in je bil rojen v Vrniku. S svojim požrtvovalnim delom si je postavil trajen spomenik med sedaj zaslužjenimi rojaki v Istri.

Podraženje piva v Mariboru.

Z današnjim dnevom bo pivo, ki je že tako dovolj drago, še podraženo. Kakor je bilo pričakovati, tako se je tudi zgodilo. Gostilničarska zadruga v Mariboru je namreč na svoji seji dne 29. februarja soglasno sklenila, da vsled oblastne doklade na pivo po 62 par pri litru in na električni tok po 2 pari pri kilovatni uri poviša od danes naprej cene pivo sledeče: vrček (pol litra) Din 4.75, čaša (3 del) ali malo pivo Din 3.25, steklenica piva pa Din 6.

Napredovanje učiteljev v mariborski oblasti.

V 3. grupo II. kategorije so napredovali: Helena Petje-Sedej v Sv. Jakobu; Ivan Sancin, ravnatelj Glasbene Matice v Celju; Josip Mislej, šolski upravitelj v Tinjah; Mihael Resman — Znane v Zusnu; Ana Hercog v Ljutomeru; Josipina Vittori pri Sv. Marjeti; v 4. grupo II. kategorije pa: Ana Zidar-Bullinger v Starem trgu; Josip Pohar pri Sv. Duhu; Ivan Lazar pri Sv. Lovrencu; Dragotin Kotnik v Kobilju; Marija Vodusek na meščanski šoli v Mariboru; Berta Kos na Kapli; Lea Pavčič v Črni; Ljudmila Glinšek pri Sv. Križu; Silva, Zupančič-Keber pri Sv. Lovrencu. —

Občinske volitve v Rušah

so zopet preložene in sicer že tretjič. Drugič so bile napovedane za dne 11. marca, sedaj so pa preložene na zadajo nedeljo tega meseca, to je dne 25. — Tako odlaganje je v veliko škodo občine in njenega gospodarstva. —

Služba fotografa

se dobi takoj potem Borze dela. Javijo naj se reflektanti, ki so spretni v retuširanju. —

Gledališka predstava v Studencih.

V soboto dne 3. tm. ob 8. zvečer ponovi na splošno željo studenški Sokol velezabavno igro »On in njegova sestra« ki je žela prvič tako lep uspeh. Igra je izpopolnjena z novimi pevskimi točkami, ki bodo zanimale tudi one, ki so jo videli že prvič. Preskrbite si vstopnice!

Jug. napredni dijaki

priredijo v nedeljo 4. marca ob 3. (15.) v veliki dvorani Narodnega doma javno akademijo z jako pestrim sporedom. Po programu prosta zabava. Prijatelji napredne mladine so uljudno vabljeni. —

Tragična smrt dveh letalcev v Sarajevu.

Včeraj popoldne se je pripetila pri Sarajevu tekom 10 dni že druga letalska nesreča, ki je zahtevala zopet dvojice mladih življenj. Žrtvi sta postala podporočnik Borivoj Vučičević in pilot narednik Milan Simić. Ob treh popoldne sta se dvignila oba na vzletišču v Rajlovcu z novim aparatom tipa »Potes«, da preizkusita motor. Ko sta nekaj časa krožila nad Sarajevom, sta se vrnili na aerodrom. Ravno nad aerodromom je aparat nenadoma eksplodiral in padel na zemljo. Izpod razvalin aparata so potegnili popolnoma zgotjeneli trupli obeh letalcev, ki sta očitno našla smrt že v zraku, še predno sta padla na zemljo. Ravno, ko se je zgodila nesreča, je drvel mimo vlak proti Sarajevu. Pogled na goreče letalo je bil strašen. Več žensk je padlo vsled razburjenosti celo v nezavest. —

Nov sneg.

Zima se letos kar noče posloviti od nas. Danes so celo dopoldne naletavale po mestu goste in suhe snežne mačice. Morda so to le zadnji sledovi težkega slovesa in napoved bližajoče se pomladi.

Predavanje v čitalnici Delavske zbornice.

Danes ob 8. zvečer je zopet predavanje v čitalnici Delavske zbornice v poslopju Pokojninskega zavoda. Snov predavanja je: Razvoj delavskih organizacij v povojni dobi. —

Po 17. letih odkrit zločin.

Vas Presnica pri Glini je doživela te dni velikansko senzacijo. Odkrit je bil namreč težek zločin, ki je bil celih 17 let zavrt s plaščem misterioznosti. L. 1911 je kmet Vazilij Prusac izginil na nepojasnjen način. Zaman so se oblasti trudile, da bi razrešile zagonetko. Minula so leta in na izginulega kmeta so končno ljudje pozabili. Njegova žena Jelica se je smatrala za vdovo in se je vnovič poročila. Toda, dočim je prebivalstvo pozabilo na dogodek, pa so orožniki na tistem nadaljevali poizvedovanja. Na splošno presenečenje je bila te dni aretirana Prusacova žena, poročena sedaj Klaič, sestra njenega moža in še ena oseba. Preiskava je dosegla popoln uspeh. Jelica Klaič je končno priznala, da je ona sama usmrtila svojega bivšega moža, ker jo je baje neprestano pretepeval. Ko je prišel nekega večera Prusac pijan domov, je zgrabila za sekuro in z enim samim udarcem usmrtila moža. Presekala mu je namreč s sekuro vrat, njegovo truplo pa ponoči na tistem zakopala. Po nalogu komisije so sedaj izkopali zemске ostanke Prusaca, zločinca pa so izročili sodišču v Glini.

Samomor orožnika pod vlakom.

Včeraj zjutraj je izvršil samomor v vseh Trbovljah priljubljeni orožniški kaplar Ivan Kavše, doma z Dolge gore pri Ponikvi. Pri pregovornem kolodvoru se je vrغل pod vlak, ki mu je podolgoma razpolovil glavo, tako da je bil v trenutku mrtov. Kavše se je že večkrat izrazil, da se bo končal. Vendar povod za to njegovo dejanje javnosti ni znan.

Podivjani voznik.

Na dvorišču gostilne na vogalu Meljske in Aleksandrove ceste so včeraj mnogi opazovali ostuden izbruh surovosti pri nekem posestniku iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju, ki je začel divje pretepati svoja, v kmečki voz vprežena konja. Trpinčenje je začelo z bičem, potem se mu je pa to zdelo premalo in je udrihal z debelim bičevnikom. Glasno zgražanje gledalcev je moža v divjanju še bolj razvnelo. V silnih mukah je na levi strani vprežena kobila z vso silo skočila na stran in se ji je železni drog od dvoriščne okraje globoko zasadil v stegno. Policijski stražnik je suroveža ovadil, za težko ranjeno kobilo so pa pozvali živinozdravnika. Izmed gledalcev se je stražniku javilo več prič, ki so trdile, da je posestnik že potoma trpinčil svoja konja. —

Težka nesreča župnika.

V Širjah pri Zidanem mostu je včeraj domači župnik g. Franc Agreš opazoval delavce, ki so v gozdu podirali drevje. Stal je tako blizu podsekane bukve, da je ta, ki se je predčasno nagnila, udarila z debelo vejo po glavi in mu prebila lobanjo. Težko ranjenega župnika so prepeljali v celjsko bolnico, a je njegovo stanje brezupno. —

KONCERT MOŠKEGA ZBORA DRAVE dne 2. marca. 480

Krasne namizne garniture

kakor tudi prtice ima v zalogi trrdka L. Ornik, Koroška cesta št. 9, po izredno nizkih cenah. VI

Opozorjamo trgovce in živinorejce

na današnji oglaš »Govedomedike«, jugoslovanske razpošiljalnice preparatov za govedo, konje in prešiče v Mariboru. 450

A: Kateri čevlji so najboljši?

B: Mislim da nobeni.

A: Misli se pravi nič vedeti!

B: No, kaj pa ti misliš?

A: Nič ne mislim, vem pa, da so Karo čevlji! — IV

Vežbo streljačke družine Maribor

se vršijo odslej naprej vsako nedeljo in praznik od 9. do 11. na običajnem mestu. — 502

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek. 1. marca ob 20. uri »Dobri voljak Švejk« ab. B. Kuponi.

Petek. 2. marca. Zaprto.

Sobota. 3. marca ob 20. uri »Pri treh mladenkah« ab. C. Prvič.

»Pri treh mladenkah na marib. odru. V soboto, dne 3. marca se vprizori po parletnem odmoru prvič zopet eden največjih šlagerjev, kar jih je dalo marib. gledališče, opereta »Pri treh mladenkah«. Divna Schubertova glasba in nad vse prikupljivo dejanje bosta gotovo tudi letos ponovno privabljala občinstvo.

»Manon« zadnjikrat v Mariboru se vprizori v nedeljo. 4. marca popoldne. Da je dostopna ta divna opera, ki je menda muzikalno najlepša od vseh, kar jih je kedaj šlo črez mariborski oder, tudi zunanjim prijateljem gledališča, so nastavljene znižane cene.

Prigoda mariborskih svedrovcev

Iz dnevnika nočnega čuvalja.

Temna zimska noč. Nikjer žive duše. O straži ni duha ne sluha. Dve temni senci se pomikata proti vratom večje trgovine. Razvije se sledeči dialog:

— Tu smo. Tu je ta rolo.

— Vzeml ključe!

— Šesti bo odprl, mislim, da se ne motim.

— Ta ne odpira, daj manjšega. Tudi ta ni pravi.

— Ti si govedo, ali ne vidiš, da je rolo odprt?

— Pa ga bom vzdignil!

— Pa previdno, brez ropota!

— Gre sam, kakor da je namazan.

— Dobro, dosti je, lahko zlezeva! (Izgineta v trgovini.)

— Sedaj ga pa spet spusti doli.

— Notranja vrata so zaprta!

— Beži, odprem jih z železom. Daj šibice!

— Tukaj je žepna električna svetilka.

— Vidiš blagajno v kotu?

— Ogromna je ta mrcina. Teško jo bo prevrtati.

— Poiščiva najprej drobiž. Dober bo! (Odpre predalček.) Prazen je. Svinjarija.

— Daj svetilko, da železo raztopim!

— Tukaj je. Hiti!

— Blagajno grej od strani, tam je železo tanjše.

Glas iz blagajne: Ne kvarite blagajne!

— Prvi: Ali čuješ?

— Drugi: (strah mu je sapo zaprl.) Glas iz blagajne: Ni treba železa topiti!

— Prvi: Ali naj ugasnem?

— Drugi: Ugasni!

Glas iz blagajne: Vrata blagajne niso zaklenjena. Odprite jih!

— Prvi odpre in ves preplašen zagleda v njej čepečega človeka.

Drugi potegne revolver in ga nameni na zgrbančenega v blagajni. Kdo si? Roke kvišku!

Zgrbančeni (jokaje): Gospodje! Jaz sem lastnik te trgovine. Že več tednov čakam na vas. Lepo vas prosim, dajte mi par dinarjev!

Prvi (drugemu): Kaj pa naj to pomeni? Drugi: Tu se pa vse neha!

Prokleti pustolovci!

Razočarana svedrovca odideta.

Pogled v bodočnost

Domnevanja znanega filozofa in zgodovinarja.

Te dni je predaval na Dunaju daleč po svetu znani zgodovinar in filozof dr. Maks Kemmerich iz Münchena, ki je ustvaril poseben sistem za proučevanje zgodovinskega razvoja.

Jedro njegovega sistema tvori nauk o dveh silah in idealih, ki igrata v življenju narodov že od nekdaj največjo ulogo. Na eni strani je sila in ideal duševne skupnosti, na drugi pa sila krvnega sorodstva. V okvirju prvega ideala živi n. pr. Švicarska, v okvirju drugega pa živi Francija. Države, ki temeljijo na duševni skupnosti, se drugače razvijajo, kakor države, zgrajene na krvnem sorodstvu.

Ko se je predavatelj bavil s posameznimi narodi in državami ter podal v posameznih primerih obrise bodočnosti, je za splošno v kulturnem, gospodarskem in socialnem pogledu orisal bodočnost tako-le:

»Nova svetovna vojna je neizogibna, ne morem pa povedati, kdaj bo začela. Mogoče šele v petih letih, mogoče pozneje, to je pa gotovo, da jo bo doživela še sedanja generacija. V tej svetovni vojni bodo n. pr. v Nemčiji imele stranke dovolj prilike, da si razbijejo glave. Če si hočemo odgovoriti, kaj bo po novi svetovni vojni, se moramo poprej spomniti na veliko revolucijo v Franciji. To revolucijo je končal diktator, ki je privedel ljudstvo do največje politične moči. Diktator pa ni prišel od desne, temveč od leve.

Macchiavelli je menil, da je anarhija mati despotizma; ljudje niso močni kakor hrast, ampak šibki, kakor bršljan. Veselijo se, če vidijo pred seboj avto-

riteto in eno samo močno roko imajo rajši, kakor pa mnogo rok.

V bodočih letih bo po svetu mnogo revolucij in preobratov. V teh revolucijah bodo pa prišle močne osebnosti do veljave. Razlike med sloji in stanovi bodo vedno manjše in kakor je francoska revolucija odpravila razdor in razpad med patriciji in plebejci ter iz obeh napravila eno — novo meščanstvo, tako bodo v bodočnosti najprej prenehale vse nacionalne, verske in druge razlike med resnično naobraženim svetom.

Prenehalo bo tudi kopičenje velikega kapitala pod eno roko v veliko razliko od dosedanjih revolucij, ki so mali kapital uničevale, velikega pa ustvarjale. Nove revolucije bodo delovale v nasprotni smeri ter povspeševale malo premoženje. S tem pa bo nova doba kapitalu sovražna. Kapital bo ostal med sredstvi življenja, ne bo pa tak, da bi bili ljudje njegovi sužnji. Materializem ne bo več dolgo v veljavi kot svetovni nazor.

Tudi pri zgodovini je treba iz preteklosti sklepati na bodočnost. Zgodovinski dogodki se celo ponavljajo po poteku gotove dobe. Največ dogodkov se je ponovilo po poteku 150 let. Zgodovinar Stromer je 20 let proučeval zgodovino ter ugotovil okrog 60.000 sličnih zgodovinskih dogodkov, ki so se ponavljali po poteku 150 let. Tudi proučevanje naravnih zakonov temelji na sklepih in primerjavah preteklega za bodoče. Pri zgodovini radi tega ne more biti drugače. Sklepi na tej podlagi pa dajo trdno upati, da preživljamo predvečer boljše dobe.

Zločin in obramba

Tisočletja stari boj med pravdo in krivdo, med državo in njenimi nasprotniki, med policijo in zločinci se nahaja v novem položaju: zločin se je povzpел na znanstveno višino, zakaj mnogo znanstvenikov in učecil se, ki so jih spravile ob kruh vojne, revolucije ali inflacije ter so jim skvarili živce morfi, kokain ali alkohol, se je zateklo v svet kriminala. K temu prihaja še, da si je zločin v splošnem stavil višji cilj. Kjer so prej kradli, goljufali in ropali za par srebrnikov, gre danes za tisoče in milijone. Boj zločina zoper državo in njeno pravno posest se bliža nekemu vrelšču. Tu življenje in pravno imetje ne igrata več uloge, gre zoper vse in njihovo lastnino, pa naj bo to življenje, zdravje, lepota, imovina ali kaj drugega. Ko je zločin prešel v napad, se je nahajala država v obrambnem stanju. To je trajalo od leta 1918. do l. 1923. Danes, ko smo spoznali v zločinu nagone in nagibe nekaj tisočev poklicnih zločincev, prehaja država v napad. Z vsemi sredstvi, z denarjem, z ljudmi, s tehniko, z znanostjo in z zakoni opremlja svoje napadalne čete, kriminalno policijo, in ji daje s tem v roke moč, ob kateri se mora razbiti zločinstvo kot ob moderni jekleni zakladnici. Vsaka zvijača, vsak sistem, vsak tehnični izum zločina skoro avtomatično nudi orožje kriminalni policiji. Brezobzirna krutost zločina, ki v namenu, doseči svoj cilj, ogroža človeško življenje, je prisilila policijo, da je uvedla ročne granate, strojne pištole in oklopne avtomobile ter opremlja posebno izpostavljene uradnike z oklepi, ki jih ne prebije nobena krogla. Gorje vlomilcu, ki zaide v jeklene prostore današnje velebanke. Zalije ga voda, zaduše ga strupeni plini ali pa ga zmečkajo težka vrata jeklene blagajne: v imenu zakona. Zločinec kot tak je obsojen na smrt in mora poginiti.

Ni je veje znanosti, ki bi ne služila na ta ali oni način v boju zoper hudodelstvo. Kriminalne policije vseh držav izdajajo posebne časopise, ki imajo edini namen, boriti se zoper zločin in zločince. Vseučilišča ustanavljajo stolice za kriminalistiko, otvarjajo se kriminalistični izsledovalni zavodi, skratka: znanost je na pohodu — zoper zločin.

Kako so kaznovali v srednjem veku krokarje

Ljudje srednjega veka so bili radi veselo-razposajeni in so ljubili robate šale, tako da so si privoščili marsikaj, kar ni ravno po našem okusu. A mejo so poznali tudi tu. Tako so zelo skrbeli za nočni mir meščanov in so ostro nastopali zoper razgrajče in nemirneže, ki so jih zasačili. V Nürnbergu je mestni svet leta 1430. odredil, »naj ponoči vsakdo svojega psa zapre, da ne bo lajal po ulicah«. V Augsburgu je leta 1446. pet rokodelčičev ponoči razgrajalo in ranilo nekaj ljudi z orožjem. Obsodili so jih, da jih oslepe. Trije so bili nato pomiloščeni na zaporno kazen, kolovodji pa sta bila kaznovana res strogo, enega so pretepli, drugega oslepili. V Breslavi so leta 1460. obsodili na težko globo več mladih mož, ki so se ponoči oboroženi podili po mestu in povzročali nemir. Leta 1478. so plačali možje, »ki so ponoči mnogo kolovratili okoli in zasramovali mestne služabnike«, za tedanjí čas znatno vsoto 5 mark v zlatu. Druga tolpa rogoviležev, »ki so ponoči razbili vrata in zapalili lončarski voz«, je plačala leta 1483. zlato marko globo.

Justica varšavskih zločincev.

Varšavska policija je ugotovila, da so si tamošnji zločinci uredili lastno pravosodstvo, ki neusmiljeno obsoja vse člane zločinskih organizacij, če se pregrešijo proti postavam organizacije. Brezpogojno se kaznujejo s smrtjo vsi oni, ki bi kakega svojega tovariša ovadili, izdali ali pa v nevarnosti pustili na cedilu. V kratkem času so se izvršile kar zaporedoma tri justifikacije zločinskega sodnega tribunala. Žrtev zadnjega slučaja je neka mlada ženska, katere identiteta še ni dognana. To žensko so videli najprej samo v neki hotelski restavraciji, pozneje so opazovali, kako so prisedli k njeni mizi neki moški ter se nekaj časa z njo razgovarjali, nazadnje pa odšli z njo v hotelsko sobo, ki je bila poprej najeta za neko trgovsko posvetovanje. Po preteku ene ure je več ljudi mirno odšlo iz te sobe. Meneč, da je posvetovanje že končano, so hotelski uslužbenci sobo odprli in našli v njej mlado žensko mrtvo — zabodeno v srce. Zraven nje je ležal listič: »Obsojena radi izdajstva«.

Kolumbova posmrtna potovanja

V Italiji so nedavno postavili Krištofu Kolumbu, ki je odkril Ameriko, spomenik. Pri tej priliki so seveda ponovno nastali prepiri o vprašanju, kje je bil pravzaprav rojen. Mnoga mesta si laste čast, da se je v njihovi sredini rodil veliki potnik. Najbolj uporno pa brani svojstvo rojstnega mesta Genova, kjer so tudi odkrili spomenik. Ker pa se je po hudih bojih rojstno mesto vedno menjalo, so tudi ostanki Krištofa Kolumba potovali iz enega v drugi kraj vsaj tolikokrat, kolikorkrat je Kolumb potoval za časa svojega življenja. Leta 1506. so shranili Kolumbovo truplo v Valadolidu. Par mesecev kasneje so je zopet izkopali in prepeljali v samostan Los Cuevas v Sevilji. 30 let pozneje je bilo truplo zopet izkopano in prepeljano v Ameriko. Grobnico so mu določili takrat v veliki katedrali na otoku Sv. Dominika. Tamkaj je počival Krištof Kolumb v miru — 225 let. Ko je večji del otoka zasedla Francija in je bila na okupiranem ozemlju tudi katedrala s Kolumbovo grobnico, so Španci Kolumbove zemске ostanke zopet izkopali in jih prepeljali na otok Kubo, kjer so jih pokopali v katedrali Santiago. Ko pa je Španška morala odstopiti Kubo Zedinjenim državam, je nastopil Kolumb novo potovanje in sicer zopet v Evropo, kjer počiva sedaj v katedrali Sevilje, morda za vedno.

Nag plesalec

V nekem nočnem lokalu na Montparnassu v Parizu se je pojavil ravno sredi plesa neznan človek, ki je imel na sebi samo sandale, ogrnjen pa je bil z lahkim plaščem. Sredi lokala je vrgel plašč raz sebe in ostal tako popolnoma nag. Ne da bi se zmenil za veliko razburjenje med občinstvom, se je mirno vsedel za mizo. Misleč, da gre za blaznega človeka, so gosti zbežali na vse strani in prenehala je svirati tudi godba. Medtem je prišel k neznancu natakari in ga pozval, da naj se odstrani. Ta pa je za odgovor zgrabil steklenico šampanjca in udaril natakarija s tako silo z njo po glavi, da se je ta zgrudil takoj nezavesten na tla. Policija, ki je bila nato poklicana na pomoč, je neznanca aretirala in pri preiskavi ugotovila, da je bil že ponovno interniran v raznih umobolnicah.

Opozorilo „sub rosa“

Strasbourgski profesor Francois Genin je bil strasten prijatelj knjig in si je nabavil sijajno knjižnico, ki jo je čuval kot zenico svojega očesa. Nekeč ga je eden njegovih tovarišev tako nujno prosil, naj mu posodi dva zvezka nekega zelo dragocenega dela, da mu Genin ni mogel odbiti prošnje.

Ko po dveh letih še ni prejel knjig nazaj in ju je hudo pogrešal, je pisal svojemu prijatelju nato še enkrat, dvajsetkrat, dvajsetkrat, a ni dobil niti knjig, niti odgovora. Končno je sedel, zavil še oba druga zvezka in ju poslal svojemu molčljivemu tovarišu s pismom: »Na ta način bo imel vsaj eden od naju delo celotno. In to boste Vi, ker niste hoteli, da bi bil jaz, dasi bi se mi to zdelo naravnost.«

Drugi dan je imel Genin vse štiri zvezke.

Kemal paša težko bolan.

Že nekaj časa se razširjajo vesti, da je predsednik turške republike, veliki reformator in diktator Kemal paša težko bolan. Po najnovejših vesteh se je njegovo zdravstveno stanje zadnje dni še poslabšalo. Ko je šel Kemal paša v torek v svoj kabinet, se je nenadoma zgrudil na tla. Zdravniki so mu takoj priskočili na pomoč in ugotovili, da je nastopila težka telesna onemoglost radi stare tuberkuloze. Stanje turškega reformatorja se smatra kot zelo nevarno.

Sport

ILGERJEV POKAL.

Pred nekaj dnevi smo že poročali, da se bodo na letošnja binkoštna praznika vršile nogometne tekme prvih mariborskih moštev za pokal, ki ga podari g. Ilger. Na izrecno željo darovalca ne bo pogoj za doseg pokala le številčna zmag, temveč tudi lepota igre. V slučaju, da bi se zmagovalec posluževal nefair igre, bo Medklubiški odbor LNP, ki vodi celo prireditve, smel na izrecno željo g. Ilgerja odreči doseženi uspeh zmagovalcu. Pogoj, ki ga stavlja darovatelj za doseg dragocenega pokala, je vse hvale vreden, saj bo nedvomno pripomogel k čim višji vzgoji mariborskih nogometašev.

Tiskarski škrat

je v športnem delu našega lista izredno »delaven«. Mnogokrat si cenjeni čitatelji znajo sami popraviti smisel spakodanih besed, včasih pa le pokvari pravi pomen stavka. Tako je n. pr. v včerajšnjem našem članku o pokalnih tekmah tiskano: »Železničarji namreč smejo nastopiti pri pokalnem tekmovanju z vsemi igralci, ki jih je že črtal LNP...«, glasiti pa se mora »...ki jih je že črtal LNP...«, namreč na svoji seji, saj črtal nobenega ni, ker ni imel za to nobenega povoda.

Madžari predlagajo

za sodnika meddržavne tekme Jugoslavija—Madžarska enega izmed naslednjih gg.: Göbel ali Pressler z Dunaja ali pa Brüll iz Bratislave.

Prvenstvo Južne Nemčije

v nogometu je po pretekli nedelji naslednje: prvak je Bavarska-Monakovo z 12 točkami, na drugem mestu je Eintracht—Frankfurt (11), na tretjem Spielvereinigung Fürth (9).

Maratonski prvak Španije.

Pri Barceloni so tekmovali na 40 km dolgi progi za maratonsko prvenstvo v teku. Zmagal je Carreras v dobrem času 2:35:38.2 pred Ferrerjem in Hernandezom.

Vojaške patrulje v Tatri.

Na mednarodnem smuškem tekmovanju vojaških patrulj v bližini Sterbskega Plesa je na 13 km zmagala Českoslovaška s 317 točkami. Četrta je Francija z 272, šesta Jugoslavija s 180 točkami. Zmagovalec Čehoslovak Nemecky je prispel na cilj v 1 uri 16 min. 24 sek.

Tudi Švedska obrača hrbet Amsterdamu

Na nedeljski glavni skupščini je sklenila Švedska Fodbol Förbundet, da se ne udeleži nogometne olimpijade v Amsterdamu, ker je prejela od švedskega olimpijskega komiteja mesto potrebnih 30.000 švedskih kron samo 20.000 kron. Tako je sedaj gotovo, da ne bo v Amsterdamu ne čeških, ne madžarskih, ne avstrijskih, ne švedskih, najbrž tudi ne angleških in italijanskih nogometašev. Potem ne bo čudno, če bodo zmagali južni Američani, ki so vrh tega samo še po imenu amaterci. — Prav tako so si prišli zadnji čas navzkriž Španci medseboj, ker zastopajo nekateri pravilno stališče, da naj gredo na olimpijado pravi amaterji, večina jih pa za enkrat še hoče, da bi reprezentiralo Španijo tudi nekaj profesionalcev. Zastopane bodo v Amsterdamu Norveška, Finska, Švica, Nemčija, Francija, Poljska, Belgija, Nizozemska, Portugalska, Rumunija, Turčija, Grčija, Bolgarska in morebiti Jugoslavija. Manjkajo torej najboljša in najjačja nogometna moštva Evrope. Najbolj polnoštevilno bodo potemtakem navzoče države Južne Amerike, od katerih bo manjkala samo Peru. Podoba je, da se bo vršila glavna in končna borba za svetovno prvenstvo v nogometu med Urugvajem, Argentinijo, Brazilijo in Čile.

Olimpijada duha.

Istčasno ko se bodo merili v Amsterdamu športniki vseh panog iz najrazličnejših držav sveta, hočejo Nizozemci prirediti tudi olimpijado duha. Tu bi tekmovali najboljši pesniki in književniki s svojimi deli. Te duševne produkte bi predajale olimpijskemu odboru športske delegacije, ki se udeleže olimpijade. — Tekmujejo lahko lirski, dramski in prozaični pesniki. Za najboljša dela so predvidene velike denarne nagrade. Kot tolažilne nagrade se bodo razdelile zlate in srebrne olimpijske medalje. Vsebinsa teh del mora hvaliti športne vrline.

Hans Dominik:

Oblast treh

Žareča vročina se je širila iz notranjosti poslopja. Na prostranih temnih zidnih ploščah so se nakrat pokazali bledorodeči madeži. Naraščali so, postajali svetlejši, se strnili, dokler n' bila nad n' ter debela kamnita stena žarela v rdečem ognju. Potem pa se je pričela malta, ki je vezala te silne skale v enotno zidovje, topiti v peklenski vročini. Tekoča in bledožareča je iztekala na stoterih mestih iz zidovja.

Potem so se zrušili zadnji ostanki Truworjevega stoletnega doma. V tem trenutku so ruševine ciklopskih zidov tvorile samo še zmešnjavo rdeče in belo žarečega skalovja.

Orjaški ognjen grob, ki je pokopal pod topečimi se skalami tisočletno zgodovino junaškega rodu... in z njo vred zadnjega tega rodu.

Angleži so se radi nevzdržne vročine umaknili daleč nazaj. Že dolgo je postalo bivanje v okvirju vrtnega plota nemogoče. Že je gorel leseni plot na večjih mestih. Šele zdolaj ob reki so se ustavili ter si hladili pekoče obraze in opečene roke v svežih valovih Tornee. In so šele sedaj opazili, da jim je obleka ožrana od strašne vročine požarja, visela v cunjah s telesa.

Zamišljen in potrjen je polkovnik Trotter gledal na kopico preostalih. Tišino je presekala glas za njegovim hrbtom:

»Gospod polkovnik! Niti mrtvih niste dobili v roke!«

Bil je dr. Glossinov glas.

Polkovnik si je pogladil z roko ožgane brke.

Damn' your eyes, sir! Mrtvi so!

Nobena miš ni ušla. Sprazili so se v svojem skrivališču. Če se vam zljubi, pa poiščite ostanke tam gori v ruševinah. Samo nikar si ne opecite prstov. Jaz vem, kaj bom poročal svoji vladi.

Polkovnika Trotterja so ožgali plameni, ki je bil ves umazan in zavaljan. Koža na obličju ga je pekla in sklonil se je k reki, da si osveži s hladno vodo žareče čelo.

Mrzla voda ga je osvežila in čutil je, kako oživljajo sile v njem. Sedaj je hotel povedati prokletemu Amerikancu nekaj gorkih. Ko pa je hotel to svojo namero udelestiti, je bil dr. Glossin že izginil. Prav tako nenadoma, kot je stopil iz gozda, ga je zopet požrla grmovje in drevje starega gozda.

Mr. E. F. Goody, voditelj opozicije v avstralskem parlamentu, je v končnih stavkih še enkrat ponovil glavne točke svojega dnevnega govora.

»Svet je postal majhen. Podoba je, da obe veliki državi ne moreta več izhajati druga poleg druge. Mi si moramo izbrati naše mesto na eni ali na drugi strani. Obadva naroda sta angleškega pokolenja. Vsakdo izmed nas je z njima zvezan po krvi in jeziku. Državnopravno nam je Anglija bližja. Toda naše gospodarske zveze smerijo k Ameriki. Samo energiji Združenih držav se imamo zahvaliti, da nas ne tlačijo več težka mora japonske nevarnosti. Naše koristi zahtevajo, da se priključimo Ameriki...«

Glasno pritrdjevanje je prekinilo govornika. Sicer se je ponavadi v avstralskem parlamentu razpravljalo prav tako mirno in dostojanstveno vnešeno, kakor v angleški spodnji zbornici. Toda sedaj so bile strasti

na višku razpaljenosti. Belobradati farmerji iz Quenslanda in Newsdwalesa, trgovci iz Viktorije, živinorejci iz zapadne Avstralije in Aleksandre so se dvignili s svojih sedežev in dajali duška svojemu navdušenju z glasnim živijo-klici. Preteklo je nekaj minut, predno je govornik mogel nadaljevati.

»... Ugotavljam, da se v tej točki strinja vlada z opozicijo. Avstralija se mora postaviti v celoti na stran Amerike, kakor je to pred petimi leti storila Kanada. Anglosaško pleme je pred štiridesetimi leti oznanjevalo novo doktrino o pravici narodov do samoodločbe. Ta nauk ni več izginil s sveta. Mi se bomo poslužili te pravice do samoodločbe in sklenili bomo carinsko unijo z Ameriko.«

Konec govora se je izgubil v hrupnem pritrdjevanju. Starega parlamenta, ki je zasedal tukaj v Sydneyu, kar ni bilo več za prepoznati. Ploskanje se je mešalo s pritrdjevalnim vpitjem in nekateri so celo mahali z

žepnimi robci. Posamezni poslanci pa so poskakali na klopi in mahali z rokami.

Sledeče glasovanje je pomenilo le še prazno formalnost. Soglasni sprejem predloga je bil že sedaj zagotovljen.

Nekateri poslanci so zapustili dvorano, da se porazgovore na hodnikih z znanci in novinarji. Od ust do ust se je pretekala novica, planila na cesto in se valila dalje po širokih cestah Sydneya. Že trideset let so imeli Avstralci svojo posebno zastavo, Union Jacka z avstralskim grbom na njem. Križ z državnimi simboli je pokrival rdečo barvo angleške zastave. Sedaj pa se je v nekaj minutah iz neštevilnih oken pokazala kombinacija avstralske zastave z ameriškim zvezdnatim praporjem. Nepojmljivo je bilo, odkod se je vzela naenkrat taka množina ameriških zastav, ki so sedaj plapolale v vetru in dajale cestam slavnostno lice.

Dalje prihodniti.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Pekarna

v ljubljanski okolici, ¼ ure od glavne pošte, s stanovanjem, se odda v našem. Naslov in pojasnila v upravi lista. XXI

Praktikant

s 4 srednjimi šolami, se sprejme takoj. Vprašati v podružnici Julio Meini, Maribor, Gosposka ul. 7. 498

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Dva gospoda ali gospodični

se sprejme na stanovanje. Aleksandrova cesta 44 III. 503

Spominjajte se CMD!

Zivinorejci! Trgovci! Posestniki!

Čitali ste včeraj in čitali boste jutri, kako obvarujete svojo živino, govejo, konje in presice pred obolenjem in kako jo odr. vite, če oboli z

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v stolisodnih primerih preizkušenim preparatom. Naše preparate „ALMAFLOROM“ za govedo, „ALMAFLOROM“ za konje „LA FLEUR“ za govedo, „HALF“ za presice in „URINOT“ za govedo in konje uporabljajo danes že vsi zivinorejci v Evropi. Na tisoče je priporočil. Čitajte samo sledeča: Preizkusil sem v mnogih slučajih Vaš pratek proti napenjanju in proti koliki in sem v najkrajšem času ugotovil najlepše uspehe celo v najtežjih slučajih. Dalje sem ugotovil, da delujejo ti praški pri trajnem uporabljanju tudi kot izvrstno varovalno sredstvo proti oboenju. Pri redni uporabi se niti pri konjih, ki so zelo močno podvrženi koliki, ta nevarna bolezen ni več ne pojavlja. Vsled tega bom priporočal iz lastne izkušnje to izborna sredstvo vsem konjerejem in posestnikom konj. Z odličnim spoštovanjem: **A. Urban Baron**, kapetan v.p. Preizkusil sem v lastnem gospodarstvu v vseh slučajih Vaše zdravilo „HALF“ proti svinjski vročici in sem ugotovil, da deluje izredno učinkovito. Pošijite mi takoj še 24 zavejev, ker mi je žal, da ga že pošiljam. **Matija Schlefer**, trgovec v Sv. Petru n. R.

Naše preparate mora imeti v zalogi vsak moderen trgovec! Kdor jih že nima, naj jih nemudoma naroči! Edina zaloga za Jugoslavijo:

GOVEDOMEDIKA

Jugoslovanska razpošiljalnica preparatov za govedo, konje in presice iz lekarne „Pri sv. 450 Antonu“ Maribor, Kopališka ulica št. 11.

Dunajski veleesejem

od 11. do 17. marca 1928
(rotunda do 18. marca)

Posebne prireditve: Reklamna razstava, Eisenjev krznarski salon, razstava avtomobilov in motorjev, električno vozilo, tehnične novosti in iznajdbe, cestno-graden razstava. „Konec tedna.“

Brez vizuma! Z izkaznico veleesejma in potnim lisrom je prehod avstrijske meje prosti! Madžarski vizum se podeli na veleesejsko izkaznico na meji. — Izdatne vozne ugodnosti na Jugoslovanskih, avstrijskih in madžarskih železniških progah, na Donavi, po Adrijanskem morju kakor tudi v zrakoplovnem prometu. Vsa pojasnila in veleesejske izkaznice (à Din 40.—) se dobe pri **WIENER MESSE**, A. G., Wien, VII. in dokler traja lipski spomladni veleesejem pri informacijskem oddelku v Leipzig-u, Österreichisches Messhaus in pri vseh zastopstvih: Maribor: Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Prva jugoslovanska transportna delniška družba, Schenker & Co. Meljska cesta 16., Tujako - prometna zveza za Mariborsko oblast. 414

Ne pozabite!

Modna trgovina Jos. Karničnik je sedaj

na Glavnem trgu 11

Ovratniki, trdi in poltrdi najboljše vrste 9 Din, srajce, samoveznice, klobuki in vsi drugi modni predmeti po reklamnih cenah. V.

Taft-svilo

à 88 Din dobite pri

J. Trpinu, Maribor
Glavni trg 17 20a Glavni trg 17

Zahtevajte povsod „Večernik“

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradl za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh vse manufakturno blago, kupite najboljše in najceneje le v trgovini

J. N. Šošarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13. XX

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO
OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Brošurna knjiga velja
42 Din, vezana 56 Din, poština 3 Din

Naroča se pri **Tiskevni zadrugi v Mariboru,**
Aleksandrova cesta št. 13